

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus

opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa

Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaisesti säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 39 §:n 2 momentin nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan hakijan hakeutuessa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 39 §:n 2 momentissa tarkoitetussa valtakunnallisessa hakumenettelyssä ammatilliseen perustutkintokoulutukseen. Tämän asetuksen 19 ja 20 §:ää sovelletaan lisäksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 37 §:n 2 momentissa tarkoitetussa jatkuvassa haussa silloin kun on kysymys koulutuksen järjestäjän harkintaan perustuvasta valinnasta.

2 §

Hakukohteet

Opiskelijat otetaan ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen liitteessä tarkoitettuihin ammatillisiin perustutkintoihin.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, opiskelijat voidaan ottaa suorittamaan seuraavien ammatillisten perustutkintojen osalta osaamisalaa:

- 1) taide- ja kulttuurialan perustutkintoon kuuluvat osaamisalat;
- 2) musiikkialan perustutkintoon kuuluvat osaamisalat;
- 3) media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinnon kuvallisen ilmaisun osaamisala;
- 4) sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa ensihoidon osaamisala.

Opiskelijat voidaan ottaa tanssialan tai musiikkialan perustutkintokoulutukseen myös koulutuksen järjestäjän päättämään muuhun kuin 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun hakukohteeseen.

Koulutuksen järjestäjä voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettujen hakukohteiden yhteydessä opiskelijoille voidaan tarjota mahdollisuutta myös lukiolaissa (629/1998) tarkoitetun lukio-koulutuksen tai ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetussa laissa (672/2005) tarkoitetun ylioppilastutkinnon suorittamiseen.

2 luku

Perusopetuksen oppimäärän suorittaneiden opiskelijaksi ottaminen

3 §

Perusopetuksen oppimäärän suorittaneiden hakeutumisessa käytettävät todistukset

Perusopetuksen oppimäärän suorittaneet käyttävät hakeutumisessa perusopetuksen päättötodistusta. Lukion oppimäärän suorittaneet eivät voi käyttää hakeutumisessa perusopetuksen päättötodistusta.

4 §

Valintakriteerit

Perusopetuksen oppimäärän suorittaneiden opiskelijaksi ottaminen suoritetaan hakijoiden valintapistemäärän ja hakijoiden esittämän hakutoivejärjestyksen perusteella.

Perusopetuksen oppimäärän suorittaneelle hakijalle annetaan pisteitä seuraavin perustein:

- 1) opinnoista, jos hakija on:
 - a) suorittanut perusopetuksen oppimäärän hakeutumisvuonna tai sitä edeltävänä vuonna; tai
 - b) suorittanut vähintään 1 100 tunnin laajuisen lisäopetuksen, vähintään 30 osaamispistettä ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta tai sitä vastaavan aiemman koulutuksen, vähintään 28 opiskelijaviikon mittaisen kansanopiston linjan tai vähintään 25 kurssia sisältävän maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen hakeutumisvuonna tai sitä edeltävänä vuonna;
- 2) yleisestä koulumenestyksestä;
- 3) painotettavista arvosanoista;
- 4) työkokemuksesta;
- 5) ammatillista koulutusta koskevasta ensimmäisestä hakutoiveesta;
- 6) mahdollisesta pääsy- tai soveltuvuuskokeesta.

5 §

Valintapisteiden laskeminen

Hakijat asetetaan opiskelijaksi ottamisessa järjestykseen edellä 4 §:n 2 momentissa säädettyihin valintakriteereihin perustuvista valintapisteistä koostuvan yhteispistemäärän mukaisesti. Saman pistemäärän saaneet hakijat asetetaan järjestykseen seuraavien perusteiden mukaisesti:

- 1) hakutoivejärjestys;
- 2) mahdollisesta pääsy- tai soveltuvuuskokeesta saatava pistemäärä;
- 3) koulumenestys;
- 4) painotettavat arvosanat.

Jos hakijoiden valintapistemäärä on yhtä suuri sen jälkeen, kun hakijat on asetettu järjestykseen 1 momentissa säädetyllä tavalla, opiskelijaksi ottaminen tapahtuu satunnaisjärjestyksessä.

6 §

Valintapisteet perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta

Hakijalle, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän ammatilliseen perustutkintokoulutukseen hakeutumisvuonna tai sitä edeltävänä vuonna, annetaan 6 valintapistettä.

7 §

Valintapisteet muista suoritetuista opinnoista

Hakijalle, joka on hakeutumisvuonna tai sitä edeltävänä vuonna suorittanut vähintään 1 100 tunnin laajuisen lisäopetuksen, vähintään 30 osaamispisteen laajuisen ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen tai sitä vastaavan aiemman koulutuksen, vähintään 28 opiskelijaviikon laajuisen kansanopiston linjan tai vähintään 25 kurssia sisältävän maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen, annetaan 6 valintapistettä.

8 §

Valintapisteet yleisestä koulumenestyksestä

Koulumenestyksestä annetaan pisteitä seuraavien oppiaineiden aritmeettisen keskiarvon perusteella kahden desimaalin tarkkuudella: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, uskonto tai elämäntutkimus, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fyysiikka, kemia, biologia, maantieto, liikunta, terveystieto, musiikki, kuvataide, käsityö, kotitalous.

Opiskelijaksi ottamisessa otetaan huomioon sellaiset yhteisiin oppiaineisiin kuuluvat valinnaisaineet, jotka arvostellaan numeroin ja joiden oppimäärän laajuus on vähintään kaksi vuosiviikkotuntia perusopetuksen vuosiluokkien 7—9 aikana. Jos hakijalla on arvosana useammasta samaan yhteiseen oppiaineeseen kuuluvasta vähintään kahden vuosiviikkotunnin valinnaisaineesta, lasketaan näiden arvosanojen aritmeettinen keskiarvo. Yhteisen aineen arvostusta ja siihen kuuluvan valinnaisaineen tai valinnaisaineiden keskiarvosta määräytyvät hakijan kyseisestä aineesta saamat valintapisteet.

Koulumenestyksen perusteella annetaan pisteitä seuraavasti:

Keskiarvo	Pisteitä
5,50—5,74	1
5,75—5,99	2
6,00—6,24	3
6,25—6,49	4
6,50—6,74	5
6,75—6,99	6
7,00—7,24	7
7,25—7,49	8
7,50—7,74	9
7,75—7,99	10
8,00—8,24	11

8,25—8,49	12
8,50—8,74	13
8,75—8,99	14
9,00—9,24	15
9,25—10,00	16

Koulumenestyksen pisteyttämisessä käytetään perusopetuksen päättötodistusta. Jos hakija on perusopetuksen päättötodistuksen saamisen jälkeen korottanut arvosanoja, otetaan korotetut arvosanat huomioon, jos niistä on opetuksen järjestäjän antama todistus.

Jos hakija on suorittanut perusopetuksen oppimäärän perusopetuslain (628/1998) 46 §:ssä tarkoitettuna opetuksena, otetaan perusopetuksen erotodistuksen liikunnan, kuvataiteen, käsityön, kotitalouden ja musiikin arvosanat huomioon, jollei näitä arvosanoja ole perusopetuksen päättötodistuksessa.

9 §

Valintapisteet painotettavista arvosanoista

Perusopetuksen oppimäärän suorittaneilla otetaan hakeutuessa huomioon perusopetuksen päättötodistuksen arvosanat liikunnassa, kuvataiteessa, käsityössä, kotitaloudessa ja musiikissa. Kolmesta parhaasta edellä mainitusta aineesta lasketaan niiden aritmeettinen keskiarvo.

Opiskelijaksi ottamisessa otetaan huomioon sellaiset yhteiseen oppiaineeseen kuuluvat valinnaisaineet, jotka arvostellaan numeroin ja joiden oppimäärän laajuus on vähintään kaksi vuosiviikkotuntia perusopetuksen vuosiluokkien 7—9 aikana. Jos hakijalla on arvosana useammasta samaan yhteiseen oppiaineeseen kuuluvasta vähintään kahden vuosiviikkotunnin valinnaisaineesta, lasketaan näiden arvosanojen aritmeettinen keskiarvo. Yhteisen aineen arvosanasta ja siihen kuuluvan valinnaisaineen tai valinnaisaineiden keskiarvosta määräytyvät hakijan kyseisestä aineesta saamat valintapisteet.

Painotettavien arvosanojen perusteella annetaan pisteitä (näiden aritmeettisestä keskiarvosta) seuraavasti:

Keskiarvo	Pisteitä
6,00—6,49	1
6,50—6,99	2
7,00—7,49	3
7,50—7,99	4
8,00—8,49	5
8,50—8,99	6
9,00—9,49	7
9,50—10,00	8

Mikäli hakija on suorittanut perusopetuksen oppimäärän perusopetuslain 46 §:ssä tarkoitettuna opetuksena, otetaan perusopetuksen erotodistuksen liikunnan, kuvataiteen, käsityön, kotitalouden ja musiikin arvosanat huomioon, jollei näitä arvosanoja ole perusopetuksen päättötodistuksessa.

Jollei hakija ole opiskellut perusopetuksessa lainkaan painotettavia aineita, 3 momentissa tarkoitettuna painotettavien aineiden keskiarvona käytetään 8 §:ssä säädetyn mukaisesti laskettua keskiarvoa.

10 §

Valintapisteet työkokemuksesta

Työkokemukseksi hyväksytään työsuhteessa saatu työkokemus, jonka hakija on hankkinut perusopetuksen oppimäärän suoritettuaan tai 16 vuotta täytettyään. Osa-aikatyössä 150 tunnin mittainen saman työnantajan palveluksessa tehty työ vastaa yhden kuukauden työkokemusta.

Työsuhteessa tapahtuvaan työhön rinnastetaan vähintään kolmen kuukauden pituiseen nuorisolaissa (1285/2016) tarkoitettuun työpajatoimintaan osallistuminen tai vähintään kolmen kuukauden pituiseen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) tarkoitettuun työvoimakoulutukseen liittyvään työssäoppimisjaksoon osallistuminen. Oppisopimuskoulutuksesta luetaan työkokemukseksi todistusten osoittama työkokemuksen määrä.

Työkokemus ja siihen rinnastettava toiminta otetaan huomioon hakuajan päättymiseen asti.

Työkokemuksesta ja siihen rinnastettavaan toimintaan osallistumisesta annetaan pisteitä seuraavasti:

Työkokemuksen pituus	Pisteitä
3 kk—alle 6 kk	1
6 kk—alle 12 kk	2
12 kk—	3

11 §

Valintapisteet hakutoiveen perusteella

Hakijalle, joka on asettanut ensimmäiseksi hakutoiveeksi ammatillisen perustutkinnon, annetaan 2 pistettä kyseisestä hakutoiveesta.

12 §

Valintapisteet pääsy- ja soveltuvuuskokeesta

Jos koulutuksen järjestäjä järjestää pääsy- tai soveltuvuuskokeen, kokeeseen on kutsuttava kaikki hakijat. Opiskelijaksi ei voida valita hakijaa, joka ei osallistu pääsy- tai soveltuvuuskokeeseen.

Jos hakija on esittänyt hakemuksessaan hakutoiveina useita vastaavia 2 §:ssä tarkoitettuja ammatillisen peruskoulutuksen hakukohteita, hänet kutsutaan pääsy- tai soveltuvuuskokeeseen 1 momentista poiketen kunkin vastaavan hakukohteen järjestyksessä ensimmäiseen hakutoiveeseen. Koulutuksen järjestäjän tästä pääsy- tai soveltuvuuskokeesta antamaa pistemäärää käytetään tällöin myös muun koulutuksen järjestäjän vastaavassa hakukohteessa.

Pääsy- tai soveltuvuuskokeen perusteella koulutuksen järjestäjä antaa hakijalle 0—10 valintapistettä.

Koulutuksen järjestäjän on tiedotettava hakijoille etukäteen, minkälaisista osista pääsy- tai soveltuvuuskoee muodostuu ja miten kokeen eri osat pisteytetään.

13 §

Opiskelijaksi ottaminen pääsy- tai soveltuvuuskokeen perusteella

Koulutuksen järjestäjä voi päättää, että otettaessa opiskelijoita taideteollisuusalan perustutkintoon, media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkintoon, tanssialan perustutkintoon, musiikkialan perustutkintoon, sirkusalan perustutkintoon, lentokoneasennuksen perustutkintoon, liikunnanohjauksen perustutkintoon tai sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa ensihoidon osaamisalalle, opiskelijaksi ottaminen tehdään koulutuksen järjestäjän oman pääsy- tai soveltuvuuskokeen perusteella. Tällöin ei sovelleta 3 §:ää, 4 §:n 2 momenttia, 6—11 §:ää eikä 12 §:n 2 momenttia.

3 luku

Lukion oppimäärän suorittaneiden opiskelijaksi ottaminen

14 §

Lukion oppimäärän suorittaneiden hakeutumisessa käytettävät todistukset

Lukion oppimäärän suorittanut käyttää hakeutumisessa lukion päättötodistusta tai suoritettua International Baccalaureate-tutkinnosta (IB), Eurooppalaisesta ylioppilastutkinnosta (EB) tai Reifeprüfung-tutkinnosta (RP) saatua todistusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tutkintojen päättötodistusten arvosanat muunnetaan vastaamaan lukion päättötodistuksen arvosanoja seuraavasti:

1)	
EB-tutkinto	Lukio
9—10	10
8	9
7	8
6	7
5	6
3—4	5
2)	
IB-tutkinto	Lukio
7 (Excellent)	10
6 (Very good)	9
5 (Good)	8
4 (Satisfactory)	7
3 (Mediocre)	6
2 (Poor)	5
3)	
RP-tutkinto	Lukio
13—15 pistettä	10
10—12 pistettä	9
7—9 pistettä	8
5—6 pistettä	7

3—4 pistettä	6
1—2 pistettä	5

Reifeprüfung-tutkinnon keskiarvo muunnetaan siten, että kokonaispistemäärä jaetaan 60:llä ja muunnetaan taulukon mukaan.

Korotetut arvosanat otetaan huomioon, jos niistä on opetuksen järjestäjän antama todistus.

15 §

Valintakriteerit

Lukion oppimäärän suorittaneiden opiskelijaksi ottaminen suoritetaan hakijoiden valintapistemäärän ja hakijoiden esittämän hakutoivejärjestyksen perusteella.

Lukion oppimäärän suorittaneelle hakijalle annetaan pisteitä seuraavin perustein:

- 1) yleisestä koulumenestyksestä;
- 2) työkokemuksesta;
- 3) ammatillista koulutusta koskevasta ensimmäisestä hakutoiveesta;
- 4) mahdollisesta pääsy- tai soveltuvuuskokeesta.

16 §

Valintapisteiden laskeminen

Hakijat asetetaan opiskelijaksi ottamisessa järjestykseen 15 §:n 2 momentissa säädettyihin valintakriteereihin perustuvista valintapisteistä koostuvan yhteispistemäärän mukaisesti. Saman pistemäärän saaneet hakijat asetetaan järjestykseen seuraavien perusteiden mukaisesti:

- 1) hakutoivejärjestys;
- 2) mahdollisesta pääsy- tai soveltuvuuskokeesta saatava pistemäärä;
- 3) yleinen koulumenestys.

Jos hakijoiden valintapistemäärä on yhtä suuri sen jälkeen, kun hakijat on asetettu järjestykseen 1 momentissa säädetyllä tavalla, opiskelijaksi ottaminen tapahtuu satunnaisjärjestyksessä.

17 §

Valintapisteet yleisestä koulumenestyksestä

Lukion oppimäärän suorittaneelle annetaan koulumenestyksestä pisteitä seuraavien oppiainien oppimäärien arvosanojen aritmeettisen keskiarvon perusteella kahden desimaalin tarkkuudella: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, uskonto tai elämäntutkimus, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, maantiede, liikunta, terveystieto, musiikki, kuvataide, filosofia ja psykologia.

Lukion oppimäärän suorittaneille annetaan yleisen koulumenestyksen perusteella pisteitä seuraavasti:

Keskiarvo	Pisteitä
5,50—5,74	1
5,75—5,99	2
6,00—6,24	3
6,25—6,49	4

6,50—6,74	5
6,75—6,99	6
7,00—7,24	7
7,25—7,49	8
7,50—7,74	9
7,75—7,99	10
8,00—8,24	11
8,25—8,49	12
8,50—8,74	13
8,75—8,99	14
9,00—9,24	15
9,25—10,00	16

Korotetut arvosanat otetaan huomioon, jos niistä on opetuksen järjestäjän antama todistus.

18 §

Valintapisteet työkokemuksen, hakutoiveen sekä pääsy- tai soveltuvuuskokeiden perusteella

Otettaessa lukion oppimäärän suorittaneita suorittamaan ammatillista perustutkintoa työkokemuksen osalta sovelletaan 10 §:ää, hakutoiveen osalta sovelletaan 11 §:ää ja pääsy- tai soveltuvuuskokeiden osalta sovelletaan 12 ja 13 §:ää.

4 luku

Koulutuksen järjestäjän harkintaan perustuva valinta

19 §

Koulutuksen järjestäjän harkintaan perustuvan valinnan käyttöala

Koulutuksen järjestäjän harkintaan perustuvaa valintaa voidaan käyttää siitä riippumatta, onko koulutus mukana ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakujärjestelmässä vai ei.

20 §

Koulutuksen järjestäjän harkintaan perustuvan valinnan perusteet

Koulutuksen järjestäjä voi opiskelijan henkilöön liittyvien syiden perusteella ottaa enintään 30 prosenttia kuhunkin hakukohteeseen otettavista opiskelijoista opiskelijan saamasta valintapistemäärästä riippumatta. Tällaisia opiskelijan henkilöön liittyviä syitä ovat oppimisvaikeudet, sosiaaliset syyt, koulutodistusten puuttuminen tai todistusten vertailuvaikkeudet sekä tutkinnon suorittamiseen riittämätön tutkintokielen kielitaito.

Hakijan koulutustarve tulee arvioida ja ottaa huomioon, kun valintapistemäärästä poiketaan.

5 luku

Erinäiset säännökset

21 §

Opiskelijaksi ottamisen perusteista poikkeaminen

Tämän asetuksen mukaisista opiskelijaksi ottamisen perusteista voidaan opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä tarvittaessa poiketa otettaessa opiskelijoita koulutukseen, jonka järjestämiseen on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 20 §:n mukainen kokeilulupa.

6 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

22 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivänä elokuuta 2018 tai sen jälkeen alkavaan perustutkintokoulutukseen, johon hakeudutaan valtakunnallisessa hakumenettelyssä. Ennen mainittua ajankohdtaa alkavaan perustutkintokoulutukseen, johon hakeudutaan valtakunnallisessa hakumenettelyssä, sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

23 §

Opetuskielen riittävää taitoa koskeva siirtymäsäännös

Hakijalla katsotaan olevan riittävät edellytykset hakukohteen edellyttämän osaamisen hankkimiseen ja tutkinnon suorittamiseen tutkintokielellä, jos koulutuksen järjestäjä on ennen tämän asetuksen voimaantuloa katsonut hakijan opetuskielen taidon riittäväksi tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2017

Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen

Hallitussihteeri Saara Luukkonen